

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon (024) 329 91 11
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Datum 06-10-2008	Ons kenmerk A700/08.0020585	Contactpersoon Virgie Withagen
Onderwerp Aanpak jongerenoverlast in Nijmegen	Datum uw brief	Doorkiesnummer 3299321

Geachte leden van de raad,

Met het overgrote deel van de Nijmeegse jongeren gaat het goed. Als we kijken naar onderzoeken van de afgelopen jaren zien we dat jongeren ook zelf vinden dat het op de meeste terreinen steeds beter met ze gaat. Uit de Jeugdmonitor die we u bij deze brief aanbieden, blijkt dat ze gezonder leven, tevredener zijn over de eigen buurt, minder spijbelen en minder strafbare feiten plegen. Uit het zojuist verschenen E-MOVO-onderzoek van de GGD regio Nijmegen blijkt dat het met onze jongeren over het algemeen ook niet slechter gaat dan met die in ons omringende gemeenten.

Daar zijn we als college van B&W natuurlijk erg blij mee. Toch constateren we tegelijkertijd dat er een groep jongeren is, waarmee het ondanks al deze maatregelen niet 'vanzelf' goed of beter gaat. Een klein deel van de Nijmeegse jeugd tussen de 12 en 24 dreigt af te glijden en een nog kleiner percentage hoort bij de harde kern van veelplegers. Door het ontbreken van een gezond opvoedingsklimaat lopen jongeren het risico om in probleemsituaties terecht te komen. Een gebrekkig opvoedingsklimaat kan vele oorzaken hebben, zoals onzekerheid bij de ouders, armoede, relatieproblematiek, drugs- en alcoholproblemen, seksuele onderdrukking en geweld. Het probleemgedrag dat jongeren ontwikkelen uit zich in (kleine) criminaliteit, gebrekkige sociale vaardigheden, angst en geweld, agressief gedrag en schoolverzuim. In wijken met kenmerken van achterstand komt dit relatief vaker voor.

Wij zijn van mening dat jeugdproblematiek, waaronder begrepen overlastgevende jongeren, de komende jaren één van de belangrijkste veiligheidsthema's is in onze stad. Jongerenoverlast is een ruim onderwerp, dat ook een relatie heeft met andere veiligheidsthema's,

Vervolgvel

1

zoals uitgaansgeweld, voetbalgeweld en overlast tijdens de jaarwisseling.

Evenals bij andere veiligheidsthema's is het continu afstemming tussen preventie en repressie van groot belang. Zoals tijdens de behandeling van de perspectiefnota is aangegeven, wordt het jeugdbeleid collegebreed en onder de coördinatie van de wethouder Scholten ontwikkeld. Jongerenoverlast en de aanpak daarvan maken hier vanzelfsprekend deel van uit. Om te zorgen voor bestuurlijke afstemming tussen het beleid op het terrein van preventie (portefeuille wethouder jeugd) en repressie (portefeuille burgemeester) worden twee keer per jaar de bestuurlijke overleggen Integrale veiligheid en Jeugd samengevoegd. Zeker op dit moment speelt een aantal ingrijpende thema's die vragen om een nauwe samenwerking, zoals het Centrum voor jeugd en gezin, het veiligheidshuis en de aanpak multiprobleemhuishoudens. Een dergelijke afstemming is ook op ambtelijk niveau georganiseerd.

In deze brief gaan wij in op de wijze waarop in de gemeente Nijmegen overlast van jongeren wordt aangepakt. In deze brief gaan wij niet in op het algemene jeugdbeleid in onze gemeente dat preventief van aard is.

In een schema weergegeven, worden de projecten die in geel zijn gearceerd in deze brief verder besproken:

Leeftijd	preventief jeugdbeleid	bestrijden van overlast	justitieel beleid
0-4	Kijk op kleintjes		
4-12	ZAT		
12-18	ZAT VO, jongerenwerk Tandem	BOOG	justitieel casusoverleg
≈ 18 plus	ZAT ROC RMC jongerenloket zorgtafel signaaloverleg	FOCUS, jongerentoezicht team, overenthousiast, incidenteninzet	

De signaleringsnetwerken en de jongerenprojecten die in deze brief worden beschreven staan niet op zichzelf. In de stad Nijmegen zijn allerhande interventies actief. Dat kan zijn in het kader van sociale herovering, de aanpak van woonoverlast en intimidatie of bijvoorbeeld de multidisciplinaire zorg voor multiprobleemgezinnen.

Vervolgvel
2

Met het pakket aan maatregelen in deze brief geeft de gemeente invulling aan de afspraken die met de rijksoverheid zijn gemaakt in het kader van het Grote Stedenbeleid. Deze brief is een uitwerking van thema 2 van het uitvoeringsprogramma Integrale veiligheid dat in 2004 door de gemeente is vastgesteld, namelijk 'Vermindering van overlast op straat door personen' en 'Vermindering criminaliteit in risicogebieden'. Het Grote Stedenbeleid loopt door tot 1 januari 2010. Op dit moment is overigens onduidelijk of en zo ja op welke wijze het beleid wordt voortgezet. Dit betekent dat de gemeente Nijmegen zowel financieel als beleidsmatig risico's loopt als het Grote Stedenbeleid niet wordt voortgezet.

De brief past ook binnen het convenant dat de gemeenten in Gelderland-Zuid eind 2007 hebben afgesloten met het ministerie van BZK. Eén van de afspraken is dat de gemeenten een plan van aanpak opstellen voor de aanpak van risicojeugd.

1. Aard en omvang problematische jeugdgroepen in Nijmegen

Jongerenoverlast is van alle tijden en is er in vele gradaties. In de gemeente Nijmegen is het aantal incidenten jongerenoverlast tussen 2004 en 2005 gedaald en de jaren erna weer geleidelijk toegenomen. Bij vandalisme en vernielingen is de trend juist andersom: er was sprake van een toename in 2005 en een geleidelijke daling in de jaren erna. Jongeren zijn niet alleen betrokken bij overlast en vernielingen, maar maken ook ongeveer 35 procent uit van de verdachten van verschillende vermogens- en gewelddelicten. Van alle vernielingen waarvan de daders bekend zijn wordt tweederde gepleegd door jongeren tot en met 24 jaar. Het aantal bewoners dat jongerenoverlast en vernielingen in de buurt constateert, daalde tussen 2003 en 2005, maar bleef de laatste twee jaar constant. (Bron: IV-monitor 2007.)

Ook al laten de de cijfers zien dat er slechts sprake is van een lichte stijging van het aantal incidenten, in de praktijk zien we dat jongerengroepen zich telkens weer manifesteren in de wijken. Dit zorgt voor veel onrust en ergernis bij de buurtbewoners. Alleen al daarom heeft dit onderwerp voor het college hoge prioriteit.

De politie Gelderland-Zuid is in 2006 gestart met een nieuwe methode om een beeld te verkrijgen van de aard en de omvang van problematische jeugdgroepen in de stad Nijmegen. In deze zogenaamde 'shortlistmethodiek' wordt gezamenlijk door politie, wijkmanagement en jongerenwerk van Tandem bekeken in welke wijken jongerengroeperingen problematisch verdrag vertonen. De jaarlijkse inventarisatie vindt plaats na de zomer, aangezien in die periode jongeren zich vaker buitenshuis bevinden en meer hinderlijk gedrag vertonen en op die manier

Vervolgvel

3

alle jeugdgroepen in beeld worden gebracht. De inventarisatie is natuurlijk wel een momentopname.

Er wordt in de shortlist een onderscheid gemaakt in drie typen groeperingen:

- hinderlijk
- overlastgevend
- crimineel.

Hinderlijke jeugdgroepen

De jeugd hangt rond in de buurt, is af en toe luidruchtig aanwezig en trekt zich niet zo veel aan van de omgeving. Soms loopt het wel eens uit de hand en zijn er kleine schermutselingen, maar dat is snel in de kiem gesmoord en vaak ook meer toeval dan gepland. Ook maken zij zich incidenteel schuldig aan kleine vernielingen. Over het algemeen is het een groep die nog voldoende autoriteitsgevoelig is en aangesproken kan worden op hinderlijk gedrag.

Overlastgevende jeugdgroepen

Deze groep is wat nadrukkelijker aanwezig. De jongeren kunnen af en toe provocerend optreden, vallen omstanders wel eens lastig (uitschelden of zelfs intimideren), vernielen regelmatig allerlei zaken en laten zich veel minder gelegen liggen aan andere mensen. Ze zijn ook minder goed te corrigeren. De lichtere vormen van criminaliteit waar ze zich schuldig aan maken, worden doelbewuster gepleegd en ze zijn ook meer bezig om te zorgen dat ze niet gepakt worden.

Criminele groepen

Deze groep bestaat (in ieder geval gedeeltelijk) uit jongeren die behoorlijk op het criminele pad geraken. De jongeren zijn al vaker met de politie in aanraking gekomen. Kenmerkend voor dergelijke groepen is dat ze meer en meer criminaliteit plegen voor het financiële gewin. De feiten zijn ook ernstiger. Ze schrikken ook niet terug voor het gebruik van geweld. In deze groep vinden we meestal de veel- en meerplegers.

Straat-of jeugdbende

De shortlist hanteert naast drie soorten jeugdgroepen twee varianten. Een jeugdgroep kan bijvoorbeeld extra 'scoren' als blijkt dat er sprake is van een hechte structuur, een grote onderlinge solidariteit, een goede organisatie, weinig tot geen wisselingen onder de leden en/of een duidelijke planning van (criminele) acties. Een tweede 'score' kan in de wacht worden gesleept, indien er sprake is van een duidelijke hiërarchie, rivaliteit en competitie tussen de jongeren en/of het proberen te vermijden van gedrag waarmee de groep zich bij de politie in de kijker speelt. Hinderlijke en overlastgevende jeugdgroepen die kenmerken van beide typen bevatten worden straatbendes genoemd. En criminele jeugdgroepen worden getypeerd als jeugdbendes. Straat- en

Vervolgvel
4

jeugdbendes onderscheiden zich van de andere soorten jeugdgroepen doordat er sprake is van een relatief hoge vorm van organisatie en de jongeren regelmatig met elkaar omgaan met als doel criminele activiteiten te ontplooiën om op die wijze financieel gewin te behalen.

In de volgende tabel is te zien hoe veel problematische jeugdgroepen Nijmegen in zijn totaliteit kent, sinds we de shortlistmethodiek hanteren:

	hinderlijk	overlastgevend	crimineel
mei 2006	33	6	6
oktober 2006	40	7	4
oktober 2007	31	11	3

Per wijk is de situatie (inventarisatie oktober 2007) als volgt:

	hinderlijk	overlastgevend	crimineel
Dukenburg	3	1	-
Lindholt	3	2	1
Oud-Oost en Waalsprong	3	-	-
Oud-West	3	6	-
Nieuw-West	2	2	1
Stadscentrum	1	-	-
Zuidrand	12	-	1
Midden-Zuid	4	-	-

De meeste hinderlijke jeugdgroepen zijn actief in Zuidrand, gevolgd door Midden-Zuid, Dukenburg, Lindholt en Oud-West. De meerderheid van de overlastgevende jeugdgroepen bevindt zich in Oud-West gevolgd door Nieuw-West, Lindholt en Dukenburg. De criminele jeugdgroepen bevinden zich in Nieuw-West, Zuidrand en Lindholt. Nijmegen kende in oktober 2007 straat- en jeugdbendes in Hatert en Wolfskuil.

Op het moment dat we deze brief schrijven, wordt gewerkt aan de editie 2008 van de shortlist.

Het college merkt dat er een groep is die steeds moeilijker met reguliere middelen kan worden geholpen. Het gaat om een kern die steeds verder verhardt en die mede daardoor steeds beeldbepalender wordt voor de omvang en ernst van de Nijmeegse jongerenoverlast. Voor die groep willen we op korte termijn nieuw beleid ontwikkelen. Daarnaast verzoekt de burgemeester in de gezagsdriehoek de officier van justitie om

Vervolgvel
5

prioriteit te geven aan de opsporing en vervolging van de meest hardnekkige overlastgevers.

Blijkens de IV-monitor is het aantal incidenten overlast van jongeren tussen 2005 en 2007 met name gestegen in Nijmegen Oost, ook al ligt het aantal nog wel onder het stadsbrede gemiddelde. Ook in Nijmegen Oud West, Dukenburg en Lindenholt was het aantal incidenten in 2007 wat hoger dan in de voorgaande jaren. In het centrum en het midden van Nijmegen is het aantal incidenten sinds 2004 gedaald.

Wanneer we de cijfers van de gemeente Nijmegen afzetten tegen die van vergelijkbare gemeenten als Haarlem, Enschede, Groningen, Breda, Arnhem is alleen in Nijmegen het aantal aangiftes van vernieling in de jaren 2005-2007 gedaald. In Haarlem, Enschede en Groningen was sprake van een toename. In Breda en Arnhem bleef het aantal min of meer gelijk. Erg veel ontlopen de gemeenten elkaar overigens niet.

In bijlage 1 vindt u hoofdstuk 13 uit de IV-monitor, waarin dieper wordt ingegaan op incidenten jongerenoverlast en vernielingen.

2. Actuele problemen met jongeren

Jongerenoverlast is een stedelijk probleem dat zich in meerdere stadsdelen voordoet. Bij de aanpak van jongerengroepen is maatwerk van belang. Alvorens we ingaan op de wijze waarop wij in Nijmegen jongerenoverlast in het algemeen aanpakken, gaan wij in op die jongerengroepen waarvoor in de afgelopen maanden maatwerk is ontwikkeld: Wolfskuil, Neerbosch Oost, Hatert en Meijhorst.

2.1 Wolfskuil

Tijdens de laatste jaarwisseling werd in de omgeving van de Bosbesstraat en de Varenstraat in de Wolfskuil veel overlast veroorzaakt. De politie wist zestien verdachten aan te houden. Zij behoren tot een groep van rond de dertig jongeren die zich geregeld schuldig maken aan overlastgevend gedrag. Besloten werd te onderzoeken wat er naast de strafrechtelijke aanpak, die reeds in gang was gezet, gedaan kon worden om de jongerenoverlast tegen te gaan. Daartoe hebben de afdelingen Veiligheid en Wijkmanagement met de politie en woningcorporatie Portaal met elkaar gesproken. In gezamenlijkheid is ervoor gekozen:

- een schadeverhaal in samenwerking met de strafrechtketen
- een woon- en leefgedragonderzoek om na te gaan of overlastgevend op hun huurdersgedrag kunnen worden aangesproken, waardoor de woningcorporatie kan aanschrijven of zelfs verdere maatregelen kan treffen

Vervolgvel

6

- een gerichte aanpak van de jongerengroep onder regie van de wijkmanager.

Inmiddels is gestart met een FOCUS-traject in de Wolfskuil. Ook is gestart met een intensieve jongerenaanpak van Tandem. Daarnaast is er met alle jongeren een gesprek gevoerd en is een bijeenkomst georganiseerd. Na enkele maanden is gebleken dat de aanpak van deze groep jongeren voldoende resultaat heeft opgeleverd. Als de ervaringen met de komende jaarwisseling positief zijn, wordt aan het einde van het jaar in principe gestopt met FOCUS voor deze groep.

2.2 Neerbosch Oost

Sinds enkele maanden is er sprake van ernstige overlast door een groep jongeren in Neerbosch-Oost. De jeugdgroep bestaat uit ongeveer 35 jongeren in de leeftijd van 16 tot 20 jaar. Het gaat veelal om Marokkaanse jongeren. De problemen spelen al sinds langere tijd in Neerbosch-Oost. De overlast bestaat voornamelijk uit hinderlijk en overlastgevend gedrag, zoals rondhangen, geluidsoverlast en racen met de auto of brommer. Bewoners ondervinden hiervan grote overlast. Tot vlak voor de zomer was de situatie beheersbaar. Daarna was er plotseling sprake van een toename van meldingen door bewoners. De bewoners lijken een grens te hebben bereikt in de acceptatie van overlast in hun woonomgeving.

Wij hebben onmiddellijk besloten om extra toezicht in te stellen in de wijk. Ook jongerenwerk en de politie hebben extra inspanningen geleverd. In de zomerperiode is daarmee een beheersbare situatie gebleven. Politie, wijkmanagement en welzijnsorganisaties hebben de precieze aard en omvang van de problematiek in kaart gebracht. Gestart is met het actief benaderen van de groep en toezicht houden. Daarnaast is waar nodig verbaliserend en handhavend opgetreden en zijn de mogelijkheden voor optreden vanuit het strafrecht gezien. Verder is ook afgesproken dat door Tandem wordt gestart met de integrale jongerenaanpak. Ook wordt per jongere een individueel plan van aanpak opgesteld en worden de ouders in de aanpak betrokken.

2.3 Meijhorst

Ook in en rondom het winkelcentrum Meijhorst zijn er problemen met groepen jongeren ontstaan. De groep bestaat uit ongeveer twintig oudere jongeren. Op enkele jongeren na zijn de meesten boven de 18 jaar. De groep is verantwoordelijk voor intimiderend en dreigend gedrag naar bezoekers van wijk- en winkelcentrum. De jongeren verklaren hun gedrag door het feit dat er geen plek is waar zij elkaar kunnen ontmoeten.

Vervolgvel

7

Inmiddels is bij het winkelcentrum in de Meijhorst een Mosquito geplaatst en zijn de doorgangen van het winkelcentrum afgesloten. Hoewel de Mosquito wel heeft gewerkt op de locatie waar deze is opgehangen, heeft dit instrument in de wijk Meijhorst vooralsnog niet geleid tot een afname van de overlast en het aantal vernielingen. De winkeliers en de bewoners van de woningen in de omgeving zijn het wangedrag van de jongeren meer dan zat.

De problemen in de Meijhorst worden zeer serieus genomen. In een separate brief bent u onlangs geïnformeerd over de maatregelen die de burgemeester rondom het winkelcentrum Meijhorst heeft aangekondigd.

2.4 Hatert

In Hatert zijn meerdere groepen jongeren actief. Voor een groep van ongeveer vijftien jongens was de FOCUS-aanpak gezien hun leeftijd (vanaf 12 jaar) niet mogelijk. Hoewel op dit moment wordt gewerkt aan interventie-instrumentarium voor jongere groepen, kon hier in Hatert niet op worden gewacht. Om deze reden hebben de wijkagent en de ambulante jongerenwerker zich over deze groep ontfemd. Zij spreken deze groep regelmatig aan en nodigen hen uit voor bijeenkomsten waar hun gedrag besproken wordt. Er worden huisbezoeken gehouden en met de ouders worden afspraken gemaakt. Om dit mogelijk te maken is extra ambulante jongerenwerk van Tandem ingezet. In Hatert zullen we verder gaan starten met jongerenbemiddeling (JOLO). Dit is een project afkomstig uit Rotterdam dat zich richt op het oplossen van conflicten in de openbare ruimte waar jongeren bij betrokken zijn. De buurtbemiddeling vindt plaats door jongeren. Met de VMBO scholen wordt nog onderzocht in welke mate zij bij dit project kunnen participeren.

3. Aanpak van problematische jongerengroepen

Bij het aanpakken van hinderlijke en overlastgevendende groeperingen heeft de gemeente de regie. Vooral de wijkmanagers bekleden een belangrijke regierol bij de wijze waarop de overlast wordt bestreden. Bij de aanpak van criminele groeperingen is een belangrijke regierol weggelegd voor de politie en het OM.

Sinds 2008 maken de wijkmanagers op basis van de shortlist voor hun eigen wijk en in samenspraak met de teamchefs van politie en andere partners een plan van aanpak hoe zij hinderlijke en overlastgevendende jeugdgroepen willen aanpakken. In alle stadsdelen functioneert er inmiddels een afstemmingsoverleg dat gericht is op het terugdringen van jongerenoverlast onder voorzitterschap van het wijkmanagement. Vaste deelnemers hierin zijn politie, stadstoezicht en jongerenwerk (Tandem).

Vervolgvel
8

De aanpak van de wijkmanager is gericht op de groep, de individuele leden, het gezin én de locatie.

In deze brief gaan we in op de wijze waarop we jongerenoverlast in de gemeente Nijmegen aanpakken.

Bij *hinderlijke* groepen kan over het algemeen worden volstaan met het verbeteren van jongerenvoorzieningen c.q. het bereik van deze voorzieningen of fysieke maatregelen, zoals een ontmoetingsplek, het weghalen van bankjes of het sluiten van bepaalde objecten waar jongeren rondhangen. In Dukenburg is bij wijze van experiment de Mosquito ingezet om jongerenoverlast te voorkomen. Dit in afwachting van een landelijk onderzoek naar de grondwettelijkheid van de dit instrument. De mosquito wordt in elk geval pas ingezet nadat andere maatregelen onvoldoende effectief zijn gebleken. Ook moet het instrument deel uitmaken van een reeks van maatregelen om jongerenoverlast tegen te gaan. Verder worden met politie en stadstoezicht afspraken op maat gemaakt voor het monitoren van de groepen én locaties en het handhaven, met name op basis van de APV. Ook worden concrete afspraken gemaakt met het jongerenwerk voor het actief benaderen van groepen voor activiteiten, accommodatiegericht jongerenwerk én ambulante jongerenwerk (zoals contact leggen, groep analyseren, toeleiden naar activiteiten).

Om in een vroeg stadium te kunnen inspelen op zorgsignalen van *overlastgevende of criminele* jongeren kennen we in Nijmegen signaleringsnetwerken waar jongeren door verschillende instellingen worden besproken en doorverwezen naar instanties waar ze hulp kunnen krijgen. Deze netwerken worden beschreven in paragraaf 3. Daarnaast wordt onder regie van de gemeente een aantal jongerenprojecten uitgevoerd, waarmee wordt geprobeerd jongeren in beeld te krijgen, ze snel hulp te bieden en eventueel via drang en dwang te stimuleren werk of scholing te zoeken. Deze projecten worden beschreven in paragraaf 4.

4. Signaleringsnetwerken

Om op een zo vroeg mogelijk moment zorgsignalen rondom jongeren op het gebied van veiligheid, overlast, zorg en onderwijs te bundelen en om zo vroeg mogelijk te voorkomen dat problemen voortsudderen en/of groeien, kennen we in Nijmegen signaleringsnetwerken. In deze netwerken worden problematische opvoed- en opgroeisituaties gesignaleerd en wordt naar afstemming gezocht in de aanpak. De jongeren kunnen worden doorverwezen naar schoolinterne of -externe zorgpartijen, er wordt contact gezocht met de ouders, jongerenwerkers kunnen contact leggen en de politie kan een extra oogje in het zeil houden. In Nijmegen functioneren meerdere netwerken: 12min-netwerken voor jongeren tussen 4 en 12 jaar en BOOG-netwerken voor jongeren tussen 12 en 18 jaar. De 12min-netwerken zijn in

2007 geïntegreerd in de 'zorgadviesteams'. Daarnaast kennen we voor jongere veelplegers tussen 12 en 18 jaar het jeugdcasusoverleg. Hierna gaan we in op deze signaleringsnetwerken.

4.1 Zorgadviesteams

Begin 2007 zijn ZorgAdviesTeams (ZAT's) opgericht. Deze ZAT's zijn voortgekomen uit verschillende netwerken, zoals zorgcommissies, School & Hulp-teams en buurtnetwerken. Doel van een ZAT is het bewerkstelligen van een goede zorgstructuur (integraal zorgnetwerk) rondom scholen, zodat ieder kind in de basisschoolleeftijd in Nijmegen de meest optimale zorg kan worden geboden. Men streeft ernaar met zo licht mogelijke hulp de problemen snel aan te pakken en zo mogelijk ergere problemen te voorkomen.

Met ingang van het schooljaar 2007/2008 zijn ook de 12min-netwerken geïntegreerd in de ZAT's. Het doel van deze netwerken is om in een vroeg stadium manifest of latent overlastgevend of hinderlijk gedrag bij basisschoolleerlingen te signaleren en om vervolgens te komen tot een aanpak die is gericht op het voorkomen van ernstiger vormen van criminaliteit. Wanneer een kind hulp kan gebruiken of wanneer ouders baat hebben bij advies over de opvoeding, kan dat signaal op verschillende manieren bij een netwerk terechtkomen. In het netwerk wordt het kind c.q. gezin besproken. Daar wordt bekeken welke mogelijkheden binnen het gezin zelf aanwezig zijn, wie het contact met de ouders op zich neemt en hoe het hulpverleningstraject er verder uitziet. Met de ouders wordt het signaal over het gedrag van het kind besproken. Vervolgens vinden acties van de netwerkdeelnemers en de zogenaamde casemanager plaats. Motiveren van ouders en kind tot verdere hulp en ondersteuning is hierbij een belangrijk aspect.

Inmiddels zijn alle activiteiten van de samengevoegde netwerken met hun oorspronkelijke functies en deelnemers operationeel binnen de nieuwe ZAT's. Hiermee wordt bewerkstelligd dat de wijkgerichte signalering en de aanpak uit 12min-netwerken optimaal integreren in de ZAT's opdat zowel signalen uit de school als uit de wijk worden besproken en op elkaar worden afgestemd. In de nieuwe ZAT's worden afspraken gemaakt over de zorg en begeleiding van kinderen in gezinnen.

Met de samensmelting ontstaan vijf (en dit najaar: zeven) stadsdekkende signaleringsnetwerken voor de basisschoolleerlingen waarin zowel problematiek op school als problematiek buiten school inzichtelijk wordt gemaakt en multidisciplinair besproken en opgepakt. Scholen kunnen in een ZAT hun leerlingen bespreken die leer- en gedragsproblemen hebben, waarbij de politie zonedig samen met Bureau Jeugdzorg de overlastgevende

en hinderlijke jeugd met hun achtergrond (het gezin) kunnen inbrengen. Het Algemeen Directeurenberaad Nijmegen (ADN) heeft de uitvoeringsregie.

De zorgadviesteams worden deels gefinancierd door de gemeente (programma Jeugd en programma Veiligheid) en deels door de schoolbesturen.

4.2 BOOG

Voor jongeren van 12 tot 18 jaar functioneren in Nijmegen BOOG-netwerken. Doel van deze netwerken is om overlast veroorzaakt door de jongeren in deze leeftijdscategorie te bestrijden. Hiervoor worden jongeren die opvallend gedrag vertonen, gesignaleerd, besproken en gezamenlijk worden trajecten uitgezet. Zo wordt geprobeerd het gedrag van deze jongeren positief te beïnvloeden.

In acht probleemwijken (Wolfskuil, Waterkwartier, Neerbosch Oost/Hees/Heseveld, Goffert/Willemskwartier, Hatert, Dukenburg Noord, Dukenburg Zuid en Lindenholt) zijn BOOG-netwerken opgezet. In de netwerken zitten jongerenwerk Tandem, politie, leerplichtzaken, Raad voor de Kinderbescherming, meerdere scholen voor voortgezet onderwijs en in sommige netwerken ook MEE, NIM en de Jeugdbescherming. Iriszorg neemt deel in die wijken waar een FOCUS-project wordt uitgevoerd en zijn in de overige wijken op afroep beschikbaar.

Jongeren worden veelal in de BOOG-netwerken ingebracht door een combinatie van factoren die te maken hebben met hun gedrag (agressie) en de situatie thuis. Ook problemen op school en criminaliteit zijn redenen om in een BOOG-netwerk opgenomen te worden. Ook het (overdadig) gebruik van drugs en alcohol zijn belangrijke signalen. Andere redenen voor inbreng kunnen zijn misbruik en huiselijk geweld en andere opvallende veranderingen in het gedrag van jongeren.

BOOG wordt deels gefinancierd uit het budget voor integrale veiligheid en deels uit de budgetovereenkomst tussen Tandem en de gemeente.

4.3 Jeugdcasusoverleg

Een keer per zes weken is er een jeugdcasusoverleg (JCO) onder voorzitterschap van het Openbaar Ministerie. In het JCO worden jongeren besproken die veelpleger zijn of die een risico lopen om op korte termijn af te glijden naar een dergelijke status. Jeugdige veelpleger is iemand van 12-18 jaar met vijf processen-verbaal (HKS-antecedenten) op zijn of haar naam, waarvan tenminste één in het peiljaar.

Vervolgvel
11

In het JCO werken justitiële ketenpartners samen aan een betere afstemming van activiteiten/werkprocessen van de ketenpartners. Naast het OM zijn dat de Raad voor de Kinderbescherming, de Jeugdreclassering (Bureau Jeugdzorg) en de jeugdcoördinatoren van de politie. Incidenteel sluiten de leerplichtambtenaren van de gemeente aan. In het JCO worden per jongere afspraken gemaakt over de gewenste justitiële aanpak.

Kinderen kunnen pas vanaf 12 jaar strafrechtelijk vervolgd worden. Toch is er voor gekozen om naast de veelplegers ook kinderen jonger dan 12 jaar te bespreken als zij regelmatig bij de politie in beeld zijn. In dat geval kan hij/zij aangemeld worden bij de civiele sector van de Raad voor de Kinderbescherming of kan hem/haar een STOP-maatregel opgelegd worden. Een STOP-maatregel kan bijvoorbeeld zijn een gesprek met de politie of de officier van justitie. Ouders worden daarbij op hun verantwoordelijkheid aangesproken. Ook kunnen 12+jongeren die nog geen veelpleger zijn besproken worden als zijn delicten en gedrag daar aanleiding toe geven.

De jeugdreclassering maakt voor elke jeugdige een op maat gesneden begeleidingsplan om te voorkomen dat hij opnieuw strafbare feiten pleegt. Hierbij wordt ook samengewerkt met de jeugdinrichtingen, zoals Dienst Justitiële Inrichting de Hunnerberg, waar op dit moment een pilot Nazorg loopt. De gemeente Nijmegen en DJI de Hunnerberg zijn op dit moment in gesprek over de rol van de gemeente bij die Nazorg. Daarnaast is per 1 mei 2008 de ketenregisseur Veelplegersaanpak aangesloten bij het JCO. Het komende half jaar kijkt hij met de partners mee of de gemeente de huidige Nazorg kan versterken en barrières in trajecten kan wegnemen. De Nazorg richt zich met name op wonen, woonbegeleiding, schulden/budgetbeheer, gezondheid, scholing/werk/nuttige dagbesteding, verslaving.

5. Jongerenprojecten

Naast de signaleringsnetwerken kent de gemeente een aantal jongerenprojecten, waarmee wordt getracht jongeren zo snel mogelijk in het vizier te krijgen, waar mogelijk meteen hulpverlening te organiseren en als dat niet lukt de jongeren met drang en dwang (via de reclassering) of via verleiding de nodige hulp te verschaffen en ze betere vooruitzichten te verschaffen. In deze paragraaf gaan we in op FOCUS, het Jongerentoezichtteam, Overenthousiast en de intensieve jongerenaanpak.

5.1 FOCUS

Vervolgvel
12

Op het moment dat FOCUS wordt ingezet is de fase van signalering al voorbij. De gemiddeld 16- tot 20-jarige jongeren (met uitschieters naar beneden en naar boven) die in een FOCUS-traject komen zijn al meerdere malen in aanraking geweest met de politie en hebben de eerste stappen gezet op weg naar een criminele carrière. Er bestaat soms ook het vermoeden van een zorgbehoefte. De jongeren - en hun ouders - hebben onvoldoende gunstig gereageerd op de bespreking van de jongeren in de signaleringsnetwerken. Een aantal jongeren in FOCUS is eerder in een BOOG-netwerk besproken. Door FOCUS wordt de toeleiding naar zorgpartners gerealiseerd door de groepsaanpak van het project. Juist door de groepsaanpak zijn jongeren eerder geneigd gebruik te maken van een passend zorgaanbod. Het doel is dat aan het eind van het FOCUS-jaar de contacten met de politie beperkt zijn gebleven, de eventueel veroorzaakte overlast in ernst en omvang fors is gereduceerd, zo nodig een zorgtraject is uitgevoerd of de jongeren aan andere instellingen zijn overgedragen en de basis gelegd is voor meer structuur.

Per project worden ca. tien jongeren geselecteerd. Het resultaat van een FOCUS-project kent twee sporen. Enerzijds wordt de geselecteerde groep overlastgevende jongeren een groepsprogramma aangeboden met daarin onderdelen als sport en sociale vaardigheden. Daarnaast wordt aandacht geschonken aan thema's als 'omgaan met drugs', 'detentie', 'financiën', 'oriëntatie op toeleiding naar arbeid en scholing', 'culturele activiteiten' en 'recreatie'. Anderzijds worden uitgaande van individuele problemen van elke jongere individuele trajecten uitgezet in samenwerking met andere instellingen. Op basis van een intakegesprek wordt per jongere een hulpverleningstraject opgezet op de leefgebieden waar dat relevant is (zoals arbeid/scholing, wonen, thuissituatie, financiën, politie/justitiecontacten en gezondheid). Jongeren participeren in principe vrijwillig in een FOCUS-traject. Daarnaast is een 'drang en dwang' variant mogelijk. De (jeugd-)reclassering en justitie zijn hierin belangrijke partners.

De afgelopen jaren zijn per jaar gemiddeld drie FOCUS-trajecten ingezet. De trajecten hebben gedraaid in Hatert, Zellersacker, Oud West, Teersdijk, Wolfskuil, Willemskwartier en Lindenholt. In 2006/2007 was de inzet in Neerbosch-Oost/Heseveld, in de Malvert en een open instroom project. Daarnaast is eind 2006 gestart met een vierde project voor meiden. In 2007/2008 was er een dubbel traject in Neerbosch-Oost/Heseveld en één in de Malvert. In 2008/2009 worden de FOCUS-trajecten in Neerbosch-Oost en Malvert voortgezet en is er een open instroom traject voor meiden uit Neerbosch-Oost, Oud-West en Dukenburg en één traject in Oud-West (Wolfskuil en Waterkwartier).

De afdeling Onderzoek en statistiek van de gemeente gaat in 2008 een kwantitatieve en kwalitatieve evaluatie uitvoeren naar de langetermijneffecten van de FOCUS-trajecten.

De FOCUS-trajecten worden voor het overgrote deel gefinancierd uit het budget voor integrale veiligheid.

5.2 Jongerentoezichtteam

In het voorjaar van 2005 is gestart met een jongerentoezichtteam in Nijmegen voor het schooljaar 2005-2006. Het heeft de naam Preventie Team Nijmegen gekregen. Het jongerentoezichtteam is een traject voor jongeren die in het criminele circuit zijn geraakt of dreigen te raken. In 2006, 2007 en 2008 is het traject voortgezet.

Elk jaar gaan vijftien jongeren op een aantal locaties in Nijmegen toezicht houden. Zij krijgen daartoe een opleiding op het ROC, worden tijdens de toezichturen begeleid door politie en Bureau Toezicht, worden waar nodig door het NIM geleid naar hulpverlening en worden door Tandem op vrijwilligerstrajecten gezet in de wijken.

Jongeren (kunnen) worden aangeleverd door de politie, Reclassering, Tandem, Iriszorg, Centrum Werk en Inkomen, Leerplicht, onderwijsinstellingen waar onder het ROC zelf en zorginstellingen.

Het functioneren in teamverband en de hiermee verbonden groepsvorming heeft een belangrijke preventieve werking op de jongeren. Jongeren leren het beste via hun peergroep. Ook is gebleken dat het toezichthouden jongeren sterk aanspreekt. Het sluit goed aan bij de spanningsbehoefte van jongeren, zeker wanneer dit gefaciliteerd is met herkenbare kleding en communicatiemiddelen. De deelname aan het jongerentoezichtteam biedt jongeren een realiseerbaar traject om tot een positieve identiteitsverandering te komen. Vanuit een straatcultuur ontwikkelen zij zich in positieve zin en hebben daarbij een goede uitstraling in de wijk. Hierdoor kunnen de jongeren een voorbeeld zijn voor andere jongeren in hun wijk. Door de jongeren verantwoordelijk te stellen voor toezichthoudende taken bouwen zij zelfrespect en zelfvertrouwen op. Bovendien worden zij gestimuleerd moreel te handelen en normbesef als voorbeeldgedrag te tonen naar hun vrienden en kennissen. Ook vergroten en versterken zij hun sociale vaardigheden. De gecombineerde aanpak van actie (toezichthouden) en persoonlijke ontwikkeling (opleiding, sociale vaardigheidstraining e.d.) zorgt er voor dat achterliggende problemen bespreekbaar en hanteerbaar kunnen worden. Jongeren leren zelf keuzes maken en leren verantwoordelijkheid te dragen voor zichzelf en hun teamgenoten.

Om wat van hen verwacht wordt overzichtelijk en behapbaar te maken, wordt er gewerkt met een persoonlijk contract. Dit contract is een soort Persoonlijk Ontwikkelings Plan, dat wordt uitgewerkt in een doelenplan.

Vervolgvel
14

In het team kan de jongere vier niveaus doorlopen, deels met toezichttaken en verantwoordelijkheden en deels met het behalen van stappen binnen het doelenplan, waarbij per hoger niveau meer financiële vergoeding wordt verkregen. Voor de daadwerkelijke toezichten wordt namelijk een kleine financiële vergoeding gegeven. Een gedeelte hiervan wordt apart gezet om te sparen. Naast scholing en toezicht biedt het project deelname aan eventuele sociale hulpverleningstrajecten en vrijwilligerswerk om het geleerde ook uit te dragen naar anderen.

De inzet van het jongerentoezichtteam is tijdens de schooljaren 2005-2006 en 2006-2007 overwegend positief geweest, waarbij de meeste jongeren een diploma hebben gehaald en daarna verder zijn gaan studeren of werken.

Het jongerentoezichtteam wordt volledig gefinancierd uit het budget voor integrale veiligheid.

5.3 Overenthousiast

Gedurende de laatste negen voetbalseizoenen draait in Nijmegen rondom de eredivisiewedstrijden van N.E.C. het sociaal preventieve project Overenthousiast. Overenthousiast is gericht op de risico voetbalsupporter. Dat kunnen ook volwassenen zijn. Het project bundelt kennis en inzicht in de doelgroep en houdt zicht op actuele ontwikkelingen binnen die groep.

Het project richt zich op het leggen en onderhouden van (individuele) contacten met N.E.C.-supporters met risicogedrag, met het doel de supporters positief te binden aan N.E.C. Daarnaast worden supporters met risicogedrag intensief ondersteund bij individuele problemen/-situaties. Dit jaar gaat het om zes supporters. Zij worden begeleid naar trajecten van hulpverlening, werk of scholing. Een belangrijke taak is verder het begeleiden van supporters bij uit- en thuiswedstrijden van het eerste elftal van N.E.C. In het contact wordt het gedrag van voetbalsupporters rondom wedstrijden bespreekbaar gemaakt en de risicovoetbalsupporters worden daarop aangesproken en gecorrigeerd. Dit bestrijkt een steeds groter wordend deel van het stadion. Daarnaast is de projectorganisatie intermediair tussen de supporters, N.E.C., politie, justitie en zorgpartners. Ten slotte is er sprake van een flexibele inzet buiten de wedstrijden waar mogelijk (delen van) de doelgroep zich negatief manifesteren.

Overenthousiast wordt gefinancierd door de gemeente uit het budget voor integrale veiligheid, de budgetovereenkomst met Tandem en door NEC.

5.4 Intensieve jongerenaanpak

Naast de genoemde structurele projecten heeft de gemeente Nijmegen een contract gesloten met Tandem om twee keer per jaar bij acute problemen een intensieve jongerenaanpak te organiseren. Doel van deze inzet is om door maatwerk en gerichte interventie de overlast van jongeren voor hun omgeving te beperken. Voorwaarde voor de inzet is dat politie en justitie de harde kern aanpakken en dat de betreffende wijkmanager de regie voert. De aanpak is gericht op jongeren, die bij incidenten in hun omgeving (dreigen) overlast te geven waardoor hun positie verslechtert. De inzet vanuit Tandem wordt vooral gericht op de zogenaamde meelopers in de groep en minder op de zogenaamde harde kern.

De intensieve jongerenaanpak is/wordt ingezet in Hatert (2004/2005), Aldenhof (2006), Malvert (2006/2007), Wolfskuil (2008) en Neerbosch Oost (2008).

De intensieve jongerenaanpak wordt gefinancierd uit het budget voor integrale veiligheid.

6. Vat op vandalisme

Op 28 februari heeft de PvdA een initiatiefvoorstel ingediend, genaamd 'Vat op vandalisme: Strijdplan vandalisme PvdA'. De PvdA stelt in haar notitie dat vandalisme een ergerlijk probleem is en daar zijn wij het helemaal mee eens. Om die reden heeft het college in maart 2008 met instemming gereageerd op het plan. Op dit moment wordt gekeken op welke wijze de introductie van een vandalismemeter tot stand kan worden gebracht. Daarnaast zijn de wensen van de PvdA over de opsporing en vervolging van daders bij het Openbaar Ministerie onder de aandacht gebracht. Dit heeft geleid tot het stroomlijnen van afspraken op het gebied van de strafrechtelijke schadeafhandeling. Tot slot is met bureau Halt gesproken over de mogelijkheid om preventieactiviteiten in Nijmegen te gaan aanbieden. Ook is de gemeente in gesprek met bureau Halt en de woningcorporaties over het uitvoeren van (groeps-)taakstraffen door jongeren in de eigen wijk. Hiermee wordt enerzijds aan de jongeren duidelijk gemaakt welke schade zij met hun acties hebben aangericht. Anderzijds is het doel van de straffen om in de wijk duidelijk te maken dat dergelijk gedrag niet zonder consequenties kan blijven.

7. Activiteiten in 2008 en 2009

Vroeg signaleren is een ambitie van ons college. Hiervoor hebben we signaleringsnetwerken in het leven geroepen. Deze zijn beschreven in paragraaf 3. We streven er het komende jaar naar om de samenwerking met

politie en zorginstellingen op dit terrein nog verder te intensiveren. We zijn twee jaar geleden begonnen met de shortlistmethodiek om jongerengroeperingen in beeld te krijgen. Gaandeweg zijn we er mee geconfronteerd dat deze methodiek ook zijn beperkingen kent. Onze ambitie is om in aanvulling op de shortlist nieuwe elementen te ontwikkelen om jongerenproblematiek helder in beeld te krijgen. Dit wordt beschreven in paragraaf 7.1.

Jongerenproblematiek manifesteert zich op steeds jongere leeftijd. Ook jonge adolescenten maken zich steeds meer schuldig aan overlastgevend gedrag of erger. We willen ons er op richten om ook voor deze groep instrumenten te ontwikkelen. We gaan hier op in in paragraaf 7.2.

Jongeren zijn ook prominent in beeld bij overlast rond de jaarwisseling. Hiervoor hebben we een apart plan van aanpak ontwikkeld. Dit plan sluit goed aan bij de instrumenten die we reeds ontwikkeld hebben voor de aanpak van jongerenoverlast. Dit wordt beschreven in paragraaf 7.3.

Daarnaast is het verhalen van schade als gevolg van jongerenoverlast voor ons een belangrijk speerpunt. We zullen dit nader toelichten in paragraaf 7.4.

7.1 Veiligheidshuis

Op vrijdag 7 maart 2008 vond in *De Vereeniging* de startconferentie Veiligheidshuis Nijmegen plaats. Bij die gelegenheid is afgesproken om in de gemeente Nijmegen concreet te gaan bouwen aan een veiligheidshuis. De Stuurgroep Veiligheidshuis Nijmegen, die naar aanleiding van deze conferentie geformeerd is, heeft de ambitie vastgelegd om al per 1 januari 2009 van start te gaan. Hiervoor zijn in juni 2008 twee kwartiermakers aangesteld, met als opdracht om de huidige ketensamenwerking in Nijmegen op het gebied van huiselijk geweld, veelplegers en jeugd vanaf de startdatum in het Veiligheidshuis onder te brengen en met de hierbij betrokken instellingen de benodigde afspraken te maken.

Dit alles betekent dat de casusoverleggen voor de aanpak van huiselijk geweld, de aanpak van veelplegers, en de aanpak van criminaliteit onder en overlast door jeugd in het veiligheidshuis gaan plaatsvinden. Casuïstiek hoort uitsluitend in het veiligheidshuis thuis, indien het strafrecht bij de casusaanpak een rol moet of kan spelen, c.q. wanneer het strafrecht ingezet kan worden om zorgarrangementen meer of minder gedwongen op te leggen. Dat betekent dat vanuit bestaande netwerken casussen kunnen worden opgeschaald – en andersom: dat vanuit het veiligheidshuis casussen (terug)verwezen moeten kunnen worden naar andere netwerken – zoals: naar het wijkteam, naar een zorgnetwerk, en

later in 2009 ook naar het Centrum voor Jeugd & Gezin. Daarbij moet wel aangetekend worden dat die processen niet los kunnen worden gezien van wat in andere netwerken al gebeurt en afgesproken is.

Op dit moment ontbreekt een stedelijk overzicht van jongeren die overlast of criminele feiten plegen. Soms wel, maar zeker niet altijd, is het traject dat deze risicjongeren doorlopen voor alle instanties zichtbaar. Verder weten we dat groepen jongeren zich verplaatsen en van samenstelling veranderen. Vanaf 2009 wordt dit in het veiligheidshuis systematisch inzichtelijk worden gemaakt.

Om een goed overzicht te kunnen maken, wordt een keteninformatiesysteem ontwikkeld, dat goede persoonsgerichte documentatie toegankelijk maakt voor alle partners, zowel voor het halen als voor het brengen van informatie, voor zover die relevant is of kan zijn in het kader van de beleidsmatige doelstellingen.

Met een risicjongerenoverleg op stedelijk niveau wordt (mede) ingespeeld op het plotseling ontstaan van groepen probleemjongeren in de Nijmeegse stadsdelen, zoals nu bijvoorbeeld in de Meijhorst en Neerbosch Oost het geval is. Daarmee wordt jongerenoverlast sneller herkend én kan sneller geïntervenieerd worden in dergelijke situaties.

7.2 Aanpak Marokkaanse jongeren

Aangezien in Nijmegen jongeren van Marokkaanse afkomst relatief vaak in aanraking komen met politie hebben wij besloten te starten met een stedelijke aanpak gericht op deze doelgroep. De aanpak zal op hoofdlijnen corresponderen met de aanpak zoals die thans geldt voor de Antillianen. Hierbij willen we de volgende uitgangspunten laten gelden:

1. Belangrijkste doel moet zijn om de jongeren een kans te geven in de Nederlandse samenleving. Uitsluitingsmechanismen – zowel vanuit eigen culturele achtergronden, c.q. opvoedingssituatie als vanuit de autochtone samenleving – doorbreken door normen te stellen en uitdagingen te bieden.
2. Een goede mix tussen groepsgerichte interventies en individueel maatwerk in een multidisciplinaire setting.
3. Een goede mix tussen maatregelen op stedelijk niveau en gebiedsgerichte interventies.
4. Een gezonde mix tussen preventie en repressie.
5. Maximale inzet van gemeentelijke beleidsinstrumenten – o.a.: leerplicht, reïntegratiebeleid, openbare-ordebevoegdheden.

Vervolgvel
18

6. Een helder discours ten opzichte van de Marokkaanse gemeenschap, waarbij zowel het aanspreken op normen en op eigen verantwoordelijkheid als het zoeken naar de maatschappelijke verbinding centraal staat.

Voor de interventies valt te denken aan de volgende instrumenten:

1. PREVENTIE (doel: kansen bieden). I.c.:
 - a. opvoedingsondersteuning/coaching bij gezinsproblematiek;
 - b. actief tegengaan van schooluitval jonge adolescenten;
 - c. actief reïntegratiebeleid t.o.v. oudere jongeren;
 - d. outreachend jongerenwerk ter ondersteuning bij b. en c.;
 - e. activiteitenaanbod met en vanuit betrokkenheid zelforganisaties Marokkaanse jongeren (mede in combinatie met d.).
2. REPRESSIE (doel: normen handhaven; verkeerd voorbeeldgedrag tegengaan). I.c.:
 - a. strafrechtelijke opsporing;
 - b. drang en dwang vanuit strafrechtelijk en/of bestuursrechtelijk kader;
 - c. gebieds- en groepsgerichte maatregelen tegen specifieke vormen van overlast;
 - d. hinderlijk volgen van de sleutel-, c.q. voorbeeldfiguren binnen de criminele en overlastgevende jongerengroepen (mogelijk in combinatie met outreachend jongerenwerk);

7.3 Jongeren van 12 tot 15 jaar

De trajecten die in deze brief zijn beschreven, zijn in het algemeen bedoeld voor wat oudere jongeren vanaf zo'n 16 á 18 jaar oud. Hoewel deze leeftijdsgrens niet strikt wordt gehanteerd, noch naar beneden noch naar boven, blijkt dat we in Nijmegen steeds meer behoefte hebben aan een adequate aanpak van jongeren van ca. 12 tot 15 jaar oud. Het gaat hierbij vaak om jongeren die nog niet het criminele pad zijn opgegaan, maar in hun gedrag al wel de eerste stappen in die richting hebben gezet. Op dit moment is er, en dan met name in Hatert, behoefte aan interventietrajecten die geschikt zijn voor tieners vanaf 12 jaar. In 2008 wordt onder leiding van Tandem onderzocht welke mogelijkheden er voor deze doelgroep zijn. Daarbij is het betrekken van de ouders bij het interventietraject, onder meer via opvoedingsondersteuning, een belangrijk element.

7.4 Plan van aanpak jaarwisseling

In de eerste week van januari 2008 was de jaarwisseling volop in het nieuws, omdat geweld, overlast, agressie tegen hulpverleners en vele branden de hulpdiensten zwaar op de proef stelden. In de meeste gevallen ging het om jongeren en jongerengroeperingen. In de pers werden vragen gesteld of dergelijke vormen van geweld en agressie nog wel acceptabel zijn in Nederland. De grote aandacht in de media wordt ondersteund door resultaten van een onderzoek van de politieacademie eind 2007 dat er inmiddels sprake is van een serieus en structureel probleem.

Door een multidisciplinaire werkgroep is nagedacht over een plan van aanpak voor de jaarwisselingen van de komende jaren. Op basis een analyse van de jaarwisseling 2007/2008 van de gemeente Nijmegen is gekeken hoe op stedelijk niveau met een breed scala aan maatregelen agressie, geweld en vandalisme tijdens de jaarwisseling kan worden teruggedrongen.

Een thema dat dit najaar opgepakt wordt is dat de voorbereiding gestructureerder moet plaatsvinden. Met een aantal vaste partners (politie, brandweer, wijkmanagement, jongerenwerk) en volgens hetzelfde stamien wordt per stadsdeel een risicoanalyse opgesteld. Input voor de risicoanalyse zijn zowel jongerengroepen die bekend zijn van de shortlist als individuele jongeren die tijdens de jaarwisselingen van de vijf voorgaande jaren in beeld zijn gekomen. Per stadsdeel wordt daarnaast een casusoverleg georganiseerd met OM, politie en jongerenwerk. Uit de verschillende analyses rolt een overzicht van jongeren en jongerengroepen die mogelijk een risico vormen tijdens de jaarwisseling. Deze jongeren worden actief benaderd door wijkmanagement, politie en ambulant jongerenwerk, met de waarschuwing dat zij in beeld zijn. Aan de jongeren worden huisbezoeken gebracht en hun ouders worden erbij betrokken. Verder moet door de werkgroep worden nagedacht over activiteiten om jongeren tijdens de nieuwjaarsavond en -nacht te binden om hiermee crimineel en overlastgevend gedrag van jongeren te beperken. Met deze én andere maatregelen wordt er naar gestreefd de overlast tijdens de nieuwjaarsnacht zo veel mogelijk te beperken.

7.5 Schade verhalen

Jongeren die als gevolg van overlast of crimineel gedrag, alleen of in groepsverband, schade aanrichten aan gemeentelijke eigendommen (straatmeubilair, gebouwen of anderszins) worden door ons aansprakelijk gesteld voor de geleden schade. Overigens claimt onze gemeente al sedert 1999 stelselmatig schade bij particulieren die verantwoordelijk kunnen worden gehouden voor schade aan gemeentelijke eigendommen. De basis voor de aanpak is gelegen in de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek (BW)

Vervolgvel
20

ten aanzien van onrechtmatige daad - meer in het bijzonder artikelen 6:162-166 BW. Met name artikel 6:166 BW inzake hoofdelijke aansprakelijkheid voor schade die in groepsverband is toegebracht, is een belangrijke basis voor onze aanpak ten aanzien van overlastgevende en criminele jongerengroepen. Daarnaast is er de Wet Terwee die het mogelijk maakt om als civiele partij een schadevergoedingsmaatregel te vragen aan de strafrechter.

Onlangs is ten aanzien van de toepassing van artikel 6:166 BW aandacht gekomen voor de zogeheten 'Amsterdamse methode', onder andere omdat die meer mogelijkheden zou bieden voor een lik-op-stukbenadering. Wij gaan die methode zeer zorgvuldig onderzoeken. In gevallen waarin die methode goed toepasbaar is, zullen wij daar zeker gebruik van gaan maken. Het is wel belangrijk dat we ons realiseren, dat deze methode in Amsterdam nog maar zeer onlangs is toegepast, en tot op heden ook nog maar in één zaak van groepsvernieling waarin de civiele rechter zich nog moet gaan uitspreken over de aansprakelijkheid van ieder lid van de groep.

8. Afsluiting

Met deze brief hebben wij geprobeerd u een overzicht te schetsen van de wijze waarop de Nijmeegse jongerenproblematiek vanuit het perspectief van veiligheid wordt aangepakt. Daarbij wordt in belangrijke mate samengewerkt met partners zoals de politie, Iriszorg en Tandem Welzijnorganisatie. Wij hopen dat hiermee een effectieve aanpak is ontwikkeld voor het bestrijden van overlast van jongeren en jongerengroepen. Aangezien de praktijk laat zien dat jongerenproblematiek zeer weerbarstige materie is, blijven wij de voortgang nauwlettend monitoren en zullen wij daar waar nodig actief bijsturen. Daarnaast vinden wij het van groot belang dat actief wordt geïnvesteerd in projecten die er voor kunnen zorgen dat jongerenoverlast wordt voorkomen, in het belang van de jongeren zelf, maar vooral ook in het belang van een veilige stad, waarin het voor jong en oud prettig wonen is. In de volgende veiligheidsbrief, die naar verwachting in het voorjaar van 2009 aan uw raad wordt verzonden, informeren wij u over de resultaten van de aanpak van overlastgevende jongeren.

Met vriendelijke groet,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,

De Secretaris,

mr. Th.C. de Graaf

P. Eringa